

PORNOGRAFIA INFANTILĂ – CONTROVERSE, SOLUȚII, PERSPECTIVE

Alexandrina ROIBU

The importance of regulating child pornography as a phenomenon with serious repercussions on the personality of victims results from unfair assaults on fundamental rights, such as freedom of expression, protection of the intimate sphere and human dignity. The purpose of the thesis is to conduct a thorough research of the child pornography, in order to determine effective measures to prevent and liquidate criminal offenses that affect the normal development of the minor, to provide the interpretation of the provisions of the art.208¹ of the Criminal Code of Republic of Moldova and, also, to present recommendations aimed at improving the legal framework on incrimination of child pornography crime.

Rațiunea și necesitatea reglementării pornografiei infantile ca

fenomen cu repercusiuni grave asupra personalității victimelor rezultă din atingerile nefaste aduse drepturilor fundamentale, precum libertatea de exprimare, protecția sferei intime și a demnității umane.

În ceea ce privește definirea pornografiei infantile, aici regăsim abordări distincte de la o țară la alta, cele mai multe state interzicând reprezentările vizuale explicite care prezintă minori sub un anumit prag determinat legal. În alte state, este prohibită orice reprezentare a nudității minorilor, indiferent de postura în care este înfățișat minorul, dacă acesta are o conotație sexuală sau nu.

Astfel, se poate ajunge la situația absurdă de a considera ca fiind materiale pornografice fotografiile sau filmările unui copil, care se pot realiza în cadrul familial, fără alt obiectiv decât acela de a servi ca o simplă amintire[1]. În principiu, prin *pornografie infantilă* trebuie de înțeles acel material care implică un minor real într-o conduită sexuală explicită. În cadrul noțiunii generale este inclusă și noțiunea de *pornografie infantilă virtuală*, care are ca obiect distribuția de materiale pornografice cu minori prin sisteme informatice. Aici putem face referire și la pseudopornografia infantilă, unde nu sunt utilizați în mod direct minorii, ci doar imagini care prezintă în mod credibil un minor în ipostaze sexuale explicite [2].

La nivel național, fapta de pornografie infantilă este incriminată la art.208¹ CP RM. La caz, atestăm că respectiva faptă aduce atingere, în mod prioritar, asupra dezvoltării sociale și morale a minorului, or nu putem ignora impactul considerabil asupra psihicului și stării emoționale ca urmare a ipostazelor în care apare potențiala victimă.

În cazul în care, în legătura cu pornografia infantilă, se vor atesta atingeri asupra integrității corporale, sănătății, libertății fizice sau psihice a minorului, vom fi în prezența concursului dintre infracțiunea prevăzută la art.208¹ CP RM și una din infracțiunile prevăzute la art.151, 152, 155, 164, 166, 206, ori infracțiunea de pornografie infantilă va fi aplicată împreună cu fapta indicată la art.78 din Codul contravențional. Sub aspectul obiectului material/imaterial al infracțiunii, s-a pus problema de a determina în ce măsură se va lua în considerație și dacă se va realiza acest lucru în privința resurselor Internet, unde se comunică în termeni ce predispon spre exploatarea sexuală a copiilor sau sunt reproduse nuvele cu conținut pedofil. O asemenea abordare nu ar fi lipsită de sens, însă, dat fiind faptul că în

reglementarea art.208¹ CP RM nu regăsim noțiunea de „date informatice”, incriminarea nu poate fi extinsă asupra conținuturilor din Internet care prezintă acte sau contacte sexuale cu sau între minori, dacă nu includ reprezentări vizuale explicite [3].

În ipoteza pornografiei infantile sintetice, precum și în situația când o persoană majoră datorită înfățișării sale este prezentată a fi drept minoră, este exclusă atribuirea statutului de victimă, având în vedere că suntem în prezența unei persoane adulte.

Semnificativ, din punct de vedere juridic, au fost tentativele de interpretare a pornografiei infantile, îndeosebi, cu scopul delimitării imaginilor și textelor obscene în raport cu literatura și arta erotică. În acest veritabil conflict al definițiilor, noțiuni precum „erotic”, „obscur”, „pornografic” au dobândit înțelesuri adesea diferite, astfel încât, și în prezent, persistă o serie de controverse care, din perspectiva legislației penale, lasă deschise o serie întregă de probleme juridice [4]. Astfel, în literatura de specialitate, pe bună dreptate, se face diferență între pornografia infantilă și erotografia infantilă, căci, spre deosebire de prima, erotografia infantilă nu intră sub incidența dreptului penal [5]. Sub aspectul acțiunii prejudiciabile de distribuire ca modalitate de comitere a infracțiunii, art.208¹ CP RM se va aplica atunci când are loc redirecționarea traficului electronic de materiale cu conținut pornografic pentru adulți către materiale pornografice cu minori. *Per a contrario*, art.208¹ CP RM, în cazul acțiunii de difuzare, devine inaplicabil în ipoteza fraudării traficului de utilizatori prin crearea unor conexiuni eronate cu anumite pagini WEB care, deși sugerează pornografie infantilă, în realitate nu se referă la un asemenea conținut [6].

De asemenea, aplicabilitatea incriminării pentru procurarea, folosirea sau deținerea de materiale cu caracter pornografic ce vizează minorii poate fi realizată, dacă acestea reprezintă urmarea obținerii accesului cu bună-știință, prin intermediul mijloacelor și tehnologiilor informaționale, la pornografie infantilă, or art.208¹ CP RM nu poate fi aplicat de sine stătător în cazul obținerii accesului cu bună-știință, prin intermediul mijloacelor și tehnologiilor informaționale, la pornografie infantilă. În demersul nostru, vom atenționa asupra faptului că infracțiunea de pornografie infantilă se poate afla în concurs cu infracțiunea prevăzută la art.175 CP RM în cazul determinării unui

minor sub 16 ani de a participa în spectacole pornografice. În situația în care infractorul va întreține, pe lângă aceasta, și raporturi sexuale cu minorul sub 16 ani cu consimțământul acestuia, se va aplica și art.174 CP RM. Adiacent, în situația utilizării formelor de constrângere pentru întreținerea actului sexual, se vor aplica, după caz, art.171 sau 172 CP RM [7]. Punctul de afinitate dintre art.177 și 208¹ CP RM rezidă în confidențialitatea vieții private, de altfel, art.177 referindu-se asupra mai multor valori sociale ale vieții private.

În ceea ce privește existența concursului de infracțiuni, ar fi posibil în situația răspândirii unor momente intime publicului fără consimțământul victimei, cu implicarea traficului de pornografie infantilă. În ceea ce privește infracțiunea de trafic de copii, la caz, interesează săvârșirea acesteia în scopul exploatării sexuale comerciale și necomerciale, în prostituție sau în industria pornografică. Astfel, în ipoteza în care făptuitorul trafică copii în scopul exploatării acestora în industria pornografiei infantile, se va aplica în concurs pedeapsa din art.206 și 208¹ CP RM, cu condiția în care acesta este responsabil direct de acțiunile de producere, distribuție sau deținere de materiale pornografice[8].

Referințe:

1. YAMAN, Akdeniz, *Internet child pornography and the law: national and international responses*, Istanbul Bilgi University, Turcia, 2008, <https://www.amazon.co.uk/d/Books/Internet-Child-Pornography-Law-National-International-Responses/0754622975> [accesat 27.03.2017].
2. SESSIONS, William K., CASTILLO, R. et al. *The history of the child pornography*. Washington: DC, 2009. 54 p.
3. BRÂNZA, S., STATI, V. *Tratat de drept penal. Partea specială*. Vol.1. Chișinău, 2015. 1328 p.
4. CIOBANU, Ig., MORARU, V. Obiectul infracțiunii de pornografie infantilă. În: *Revista Națională de Drept*, 2014, nr.2, p.14-18.
5. DUMITRU, H.D. Probleme juridice privind abuzurile săvârșite asupra minorilor în Internet. În: *Pandectele Române*, 2006, nr.2, p.174-179.
6. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii nr.39 din 22.11.2004 cu modificările din Hotărârea nr.4 din 21.12.2015 http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=205 [accesat la 01.05.2017].
7. CIOBANU, Ig., MORARU, V. Delimitarea pornografiei infantile de alte infracțiuni adiacente. În: *Revista Națională de Drept*, 2014, nr.4, p.15-20.

8. VIDAICU, M., DOLEA, I. *Combaterea traficului de ființe umane* (drept material și drept procesual). Institutul Național al Justiției. Chișinău, 2009.187 p.

Recomandat
Stanislav COPEȚCHI, dr., conf.univ.